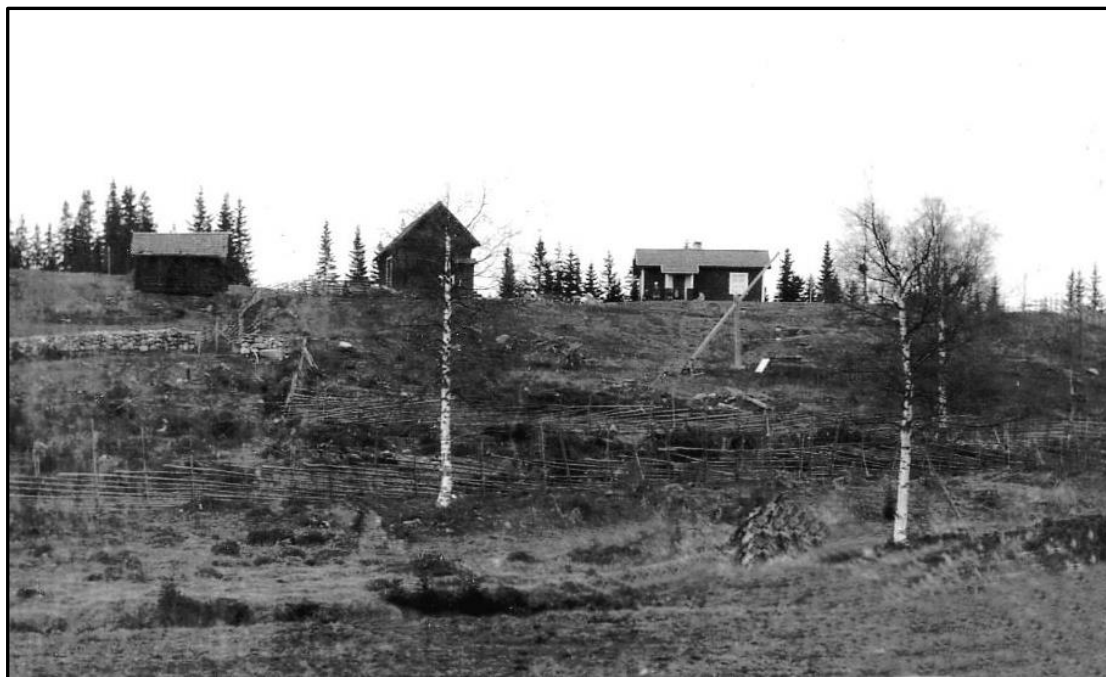

Historik finntorpet Valfrids, Sigfridstorp

Finska namnet Sipin torppa.

Finntorpet Valfrids, foto från 1930 talet.

Foto genom Göran Samuelsson.

*Lantmäteriets karta 20-NÅS-12 år 1804. Lantmäteriets karta 20-NÅS-65 år 1813 - Litt.B.
Lantmäteristytrelsens karta Nås socken Sigfridstorp nr 1-6 år 1852 - Litt.B.*

Familjen kom från Digerliden (Vilhula) och enligt *dombok 1792* ansökte Jan Jansson om skattefrihet.

Jan Jansson f 1759 Digerliden, av släkten Vilhuinen. Han drunknade på flottbron i Nås 1800.

1:a giftet 1784 med **Anna Mattsdotter** f 1761 Ursen, d 1785.

De fick dottern Maria f 1785, d 1790.

2:a giftet 1786 med **Stina Jansdotter** f 1754 Rågsåsen, d 1824.

Barn:	Anna	f 1787	Digerliden	d 1794.
	Jan /Johan	f 1789	”	d 1847.
	Henrik	f 1791	”	d 1794.
	Nils	f 1793	Sigfridstorp	d 1793.

Johan Jansson f 1789 Digerliden, d 1847.

Gift 1811 med Anna **Cathrina Ersdotter** f 1789 Närsen (Sormula), d 1846.

Barn:	Anna Stina	f 1812	Sigfridstorp	d 1812.
	Johan	f 1813	”	d 1834.
	Erik	f 1815	”	d 1816.
	Lars	f 1816	”	d 1817.
	Stina	f 1818	”	gift 1835 med Beck Per Jansson.
	Anna	f 1821	”	till Järna 1845.
	Maja	f 1823	”	gift 1847 till Flatberget.
	Son	f 1825	”	d 1825.
	Sara Lisa	f 1827	”	gift 1858 med Anders Engström, Åmot.
	Erik	f 1832	”	d 1834.

Mats Pålsson, f 1815 Flatberget, blev gift 1847 med **Maja Jansdotter**, f 1823 Sigfridstorp.

De fick sonen Lars f 1850 i Sigfridstorp. Flyttade till Flatberget 1850.

Björnjakt vid Sigfridstorp 1846.

Det var en gubbe i Sigfridstorp som hette Johan, han mötte en björn norr om Sigfridstorp. Björnen sprang på honom och rev lös huvudflotten. Johan lade sig och låtsades vara död, men björnen började att gräva en grop att ha gubben i. Emellanåt var björnen och luktade på gubben, sen fortsatte den att gräva. När björnen var till hälften nere i gropen passade Johan på att springa hem. När han kom hem var Nergårds-Lars och Erik Orsa där.

Nergårds-Lars tog sig några supar och kaskar, tog två bössor och Erik Orsa med sig till skogen för att skjuta björnen. När Nergårds-Lars kröp genom gärdsgårn sa han: "Jag går mot döden vart jag än går". Då sa Erik Orsa: "Det är bättre du säger herren styrke och stödj mig i denna stund". Så gick dom dit där björnen var, de gick upp på en stor sten och kastade småstenar ner mot en grandunge och rätt som det var så kom björnen. Nergårds-Lars hade två bössor, Erik Orsa skulle hålla i den ena. När Nergårds-Lars skjutit en smäll på björnen, vände han sig om och skulle ta bössan som Erik Orsa höll i, men då var Erik Orsa borta, han hade blivit så rädd att han sprungit hem.

Men björnen fick Nergårds-Lars död på i alla fall. När han gick tillbaka till Sigfridstorp så hitta han Erik Orsas stövlaskor, han hade blivit så rädd att han sprungit ur skorna. Johan som hade blivit riven lade tillbaka huvudflotten på huvudet, satte på ett huvudkläde och knöt till och han var så mörbultad på benen så han kunde inte ha byxor på sig, utan fick bära en kjol istället. Så blev det bröllop i Sigfridstorp och Johan han satt med huvudkläde och kjol, "här går jag som en rända" sade Johan. På bröllopfesten satt björnskinnet uppspikat på väggen.

Berättat av Georg Wester, efter hans farmors berättelse. Nedtecknat av Ivan Höök.

Förtydligande: Johan var Johan Jansson född 1789 och med på jakten, då detta hände, var hans måg Beck Per Jansson, de var egentligen ute på harjakt.

Bröllopet som nämns var mellan Johans dotter Maja och nybyggaren Mats Pålsson från

Flatberget, den 7 nov 1847. Johan Jansson avled 25 nov, endast 18 dagar senare,

Erik Orsa var troligen nämndeman Anderses Erik Olsson född 1818.

Nergårds-Lars var den omtalade björnskytten från Närsen. Han var anställd som björnjägare på Leksandsskogarna.

På grund av sina skador ansågs Johan ha ringa förmåga att försörja familjen och enligt tidningsnotis fick Johan Jansson ersättning för sina skador av K.M. den 2 december 1846, en nådegåva av 50 rdr bko.

Mästersmeden **Gustaf Hübbert** f 1763 Säfsnäs, d 1846 i Flatberget.

Gift 1783 med **Magdalena Gustafsdotter** f 1762 Solbergshöjden, Säfsnäs, d 1833.

De äldsta barnen: Gustaf 1784 - Jan 1787 - Stina 1789 och Anna 1791 var inte med vid flytten hit till Sigfridstorp.

Barn: Petter f 1793 Säfsnäs "Kryck Petter" gift 1822 vid Flatberget.

Lena f 1796

Chatarina f 1798 till Karlskoga 1816.

Maria f 1801 till Norrbärke 1813.

Olof f 1804 gift 1828, nybyggare i Flatberget vid "Smens".

Familjen kom från Fredriksberg, Säfsnäs, 1811 och flyttade 1816 till Käringberget, Flatberget, där Gustaf Hübbert redan 1811/1814 hade köpt ett fåbodställe.

I kyrkoböckerna 1867-1876 så står Beck Per som hemmansägare.

Landbonden **Beck Per Jansson** f 1812 Kroktorp (Rynkä), Järna.

Gift 1835 med **Stina Jansdotter** f 1818 Sigfridstorp.

Barn:	Anna Lena	f 1835	Sigfridstorp	gift 1864 med Lars Larsson Hübbert.
	Johan	f 1838	”	d 1839.
	Maria	f 1840	”	gift 1868 med Kajs Jan Jansson.
	Stina	f 1841	”	d 1842.
	Sara	f 1843	”	d 1843.
	Sara	f 1844	”	d 1844.
	Per	f 1845	”	d 1845.
	Johannes	f 1846	”	d 1847.
	Lars	f 1848	”	d 1848.
	Lisa	f 1849	”	gift 1872 med Lås Olof Olsson, Flatfåb.
	Carl	f 1850	”	d 1850.
	Clara	f 1852	”	d 1852.
	Son	f 1854	”	dödfödd.
	Lars	f 1855	”	d 1855.
	Stina	f 1857	”	till USA 1868 med systemen Anna-Lena.
	August	f 1858	”	till USA 1878.

De fick 16 barn men 11 dog i ung ålder, en tragedi som är svår att förstå.

Familjen fick elva gånger, med tunga steg bära sina döda barn till Nås kyrka för begravning.

Vid denna tid var kyrkstigen den enda framkomliga möjligheten att komma till Nås, en sträcka på 15 kilometer. Beck Per emigrerade till USA tillsammans med sonen August år 1878.

Året efter reste Pers hustru Stina Jansdotter till USA.

Dottern **Maria Persdotter** f 1840 gift 1868 med **Kajs Jan Jansson** från Rönnfallet, Kölaråsen.

Familjen var först bosatta på denna gård och flyttade sedan till gården Bälterns i byn, där de bodde till 1888 då de flyttade till Leksand

Landbonden **Lås Olof Olsson** f 1850 Flatfåbodarna, d 1940.

Gift 1872 med **Lisa Persdotter** f 1849 Sigfridstorp, d 1910.

Barn:	Per Olof	f 1873	Sigfridst.	d 1873.
	Dotter	f 1874	”	dödfödd.
	Carl-Erik	f 1875	”	d 1910.
	Claes Olof	f 1876	”	d 1877.
	Olof Widén	f 1877	Flatfåb.	d 1904.
	Anna	f 1879	”	gift 1900.
	Lars	f 1881	”	gift 1913.
	Eva	f 1883	”	d 1900.
	Ida Kristina	f 1886	Sigfridst.	d 1929.
	Josefina	f 1888	”	”
	Vilhelmina	f 1891	”	d 1929.
	August Valfrid	f 1893	”	gift 1921.

Olof Widen flyttade till Olsnäs, Siljansnäs.

Anna blev gift 1900 med August Resare, system Josefina till St. Skedvi 1910.

Familjen flyttade till Flatfåbodarna 1876 och kom tillbaka 1886-1900, därefter till Digerliden.

Från h: Ida med systemen Vilhelmina. Foto genom Göran Samuelsson

Landbonden **Lars Larsson Hübbert** f 1839 Flatberget.
Gift 1864 med **Anna Lena Persdotter** f 1835 Sigfridstorp.
Barn: Son f 1865 dödfödd.
Anna Matilda f 1867 Sigfridstorp.
Familjen emigrerade till USA 1868.

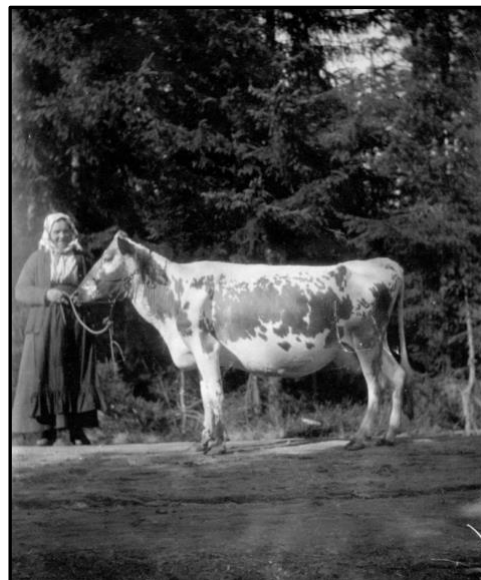
Landbonden **August Johansson "Storfalls August"** f 1859 Storfallet, d 1936.
Gift 1884 med **Alma Matilda Abrahamsdotter** f 1864 Långmarken, Rämmen, d 1941.

Barn: Gustaf Hjalmar f 1884 Rämmen.
Johan Gottfrid f 1886 "
Anna Kristina f 1888 Sigfridstorp.
Karl Emil f 1890 "
Frida Maria f 1893 "
August Valfrid f 1895 "
Oskar f 1900 "

Sönerna August Valfrid och Oskar emigrerade till USA 1923.

Familjen kom från Rämmen 1888 och flyttade till Lappstan i Vansbro 1901. Där föds döttrarna Hulda 1903 och Judit 1907.

Alma med mjölkkon.
Båda bilderna genom Eva Fransson.

"Storfalls" August med häst och vagn, troligen efter vägen mot Krogen i Vansbro.

Landbonden **Grop Anders Persson** f 1860 Nederborg, Nås, d 1904 genom drunkning.

Gift 1888 med **Anna-Lisa Andersdotter** f 1867 Kölaråsen (Ronkala), d 1906.

Barn: Vilhelmina f 1889 Nederborg d 1920.

Anna Kristina f 1898 Överborg d 1907.

Karin Elisabeth f 1902 Sigfridstorp d 1904.

Kom hit 1901 och flyttade till Nederborg 1903.

Landbonden **Lars Jansson Hübbert** f 1874 Flatberget, d 1943.

Gift 1897 med **Anna Stina Söderberg** f 1875 Säfsnäs, d 1936.

Barn: Anna f 1897 Sigfridstorp.

Lars Ejnar f 1900 Skansbacken till Skansbacken.

Signe Evelina f 1903 ” till Skansbacken.

Judit Linnea f 1905 Sigfridstorp till Västerås 1932.

Elin Kristina f 1908 ” till Mockfjärd 1939.

Edit Elisabeth f 1910 Flatberget.

Karl Gunnar f 1913 ”

Albert Verner f 1915 ”

Valter Lennart f 1918 ”

De var bosatta i Sigfridstorp 1896 - 1898 då de flyttade till Skansbacken.

Kom tillbaka 1904 från Skansbacken och flyttade till Flatberget 1909.

På bilden: De yngsta bröderna Hübbert,
från v. Gunnar, Valter och Verner.

Foto genom Järna Fotoklubb.

Familjen **Jacob Vilhelm Larsson Kling** med familj

kom till Sigfridstorp 1903 från Grythyttan.

De stannade inte kvar här utan bosatte sig vid Digerliden.

Gården i Digerliden benämns än idag som ”Klings” och Digerlidens skola var inhytt där, innan det blev skola i Sigfridstorp 1923.

Sonen August bosatte sig i Sigfridstorp mellan 1913-1919 då familjen flyttade till Näveråsen (Nyyrylä) och sedan till Floda 1923.

Landbonde **August Vilhelm Kling** f 1880 Säfsnäs, d 1938.

Gift 1912 med **Johanna Hedman** f 1871 Säfsnäs.

Fader till Johanna Hedman, Gustaf Olsson Hedman f 1835 Säfsnäs

Kom hit från Näveråsen 1913 och flyttade 1916, d 1919 i Laxtjärnsfallet.

Gustaf Olsson Hedman var även bosatt vid Korpilambsbygget med familjen mellan 1874-1884 då de flyttade till Näveråsen.

Foto genom Göran Samuelsson.

Denna gård har fått namnet "Valfrids" efter Valfrid Larsson.

Landbonden **Valfrid Larsson** f 1891 Flatberget, d 1977.

Gift 1919 med **Sara Greta Åhl** f 1894 Ilbäcken, d 1986.

Barn: Astrid Maria f 1920 Sigfridstorp.

Sten Valfrid Torvald f 1922 "

Nils Elis Ingemar f 1923 "

Lars Joel f 1934 "

Kom hit från gården Lars Nilsas i byn.

Familjen flyttade till Gruvan i Uppsälje 1945.

Valfrid Larsson och
hans hustru Sara
Greta samt barnen
fr.v. Lars, Astrid, Nils
och Sten.

Foto genom Rolf
Gomersson.

På gårdstunet,
utanför stallet vid
Valfrids.

I bakgrunden Lars
Nilsas gård. I
skogskanten längst
bak skymtar vi det
äldsta huset.

Foto genom Göran
Samuelsson.

I en tidningsartikel från 1970-talet berättar Valfrid Larsson 83 år, om sina år som kolare.
Det blev mer än 200 milor.

Redan som 10 åring fick han vara med sin far och senare deltog även de yngre bröderna i arbetet med kolmilorna. Han minns att han som 14 åring själv fick ansvara för en kolmila. Kolarens koja var ofta bara en jordkula, delvis nedgrävd i marken, byggd mot en stor sten, med en enkel eldstad och rököppning. Kojan byggdes av kolved, mossa och jord. Milorna var opålitliga och nyckfulla och kolarens uppmärksamhet fick aldrig svikta. Det kan bildas gas vilket kan orsaka små explosioner som gör att milan kan börja brinna.

Milan ska sakta brinna och röken får då en sötaktig tjärdoft, då tjäran rinner ur veden av hettan. Det bildas också koloxid som kolaren kan få i sig vilket kan förklara deras berättelser om skogsfru och tomtar, fantasier kan man tycka, men som kolaren satte sin lit till. Valfrid har själv blivit väckt många gånger fastän ingen människa har funnits i närheten. Milan kräver ständig uppmärksamhet så att den inte ska fatta eld. Många olyckor har inträffat där kolarna gått igenom stybben på taket och blivit illa brända och några omkom. Även Valfrid ramlade ned men blev lyckligtvis räddad av sina bröder.

Efter ungefär tre veckor är det dags att riva ut milan och låta den kallna. Kolen fraktades med häst och kolyss bland annat till järnvägsstation i Tretjärn. Kollasten skakade ihop under färden och när man kom fram tog man repet man lagt i botten på kolyssen och spände ihop ryssen för att det skulle ge intryck av större volym. Det fanns en kolmottagare som mätte in volymen och alltid blev det då någon krona mer. Under hemfärden skänkte han en tanke till kolmottagaren som än en gång blivit "forskammen".

På våren när kolningen var avslutad så hade hustrun värmt upp bastun och det var dags att skrubbas ren från topp till tå. Svärtan satt djupt och kunde tränga ut ur huden en vecka efter badet. Efter badet var det dags för fest.